

Den næste sag på dagsordenen var:

18) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 127:

Forslag til folketingsbeslutning om bedre omsorg i hjemmeplejen med fokus på udvikling, helbred og forebyggelse.

Af Sandy Brinck (S) m.fl.

(Fremsat 17/2 2004).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Henriette Kjær):

Lige siden januar måned har jeg været spændt på at se, hvad det var for et udspil, Socialdemokraterne ville præsentere os for på ældreområdet. Og jeg er faktisk lidt skuffet over at se forslaget nu, hvor det så endelig er kommet, for der er godt nok rigtig mange ord i forslaget, og der er også nogle gode tanker og gode ideer. Faktisk så mange, at det nogle gange kan være svært at finde hoved og hale på forslaget.

Til gengæld synes jeg ikke, der er særlig meget nytænkning i B 127, og det er måske også grunden til, at der ikke er særlig mange konkrete bud på, hvordan de her fine ord skal føres ud i livet.

De ting, forslagsstillerne ønsker at fremme i ældreplejen, har stået højt på dagsordenen i årevis og har været i fokus i de ældrepolitiske forbedringer, regeringen har gennemført for de ældre. Rigtig mange af de ting, forslagsstillerne ønsker at fremme, er allerede skrevet ind i serviceloven. Der er også udarbejdet forskellige redskaber, som kommunerne kan bruge netop for at sikre den individuelle og helhedsorienterede indsats, som forslagsstillerne ønsker.

Lovgivningen er nemlig allerede bygget op om hensynet til det enkelte menneskes behov for hjælp, støtte og omsorg. Bl.a. fremgår det direkte af serviceloven, at hjælpen skal ydes ud fra en helhedsvurdering, og at sociale behov som f.eks. kontakt til omverdenen skal indgå i vurderingen af behovet for hjælp.

Det fremgår også allerede af loven, at hjælpen skal være med til at vedligeholde fysiske og psykiske færdigheder. Og reglerne om fleksibel hjemmehjælp er jo netop udformet for at give de ældre indflydelse på, hvordan hjælpen kan gives. Så det er svært at se, hvor det lige er, forslagsstillerne vil have lavet om på lovgivningen.

Vi kan selvfølgelig godt lave en lov, der fastsætter et landsdækkende serviceniveau for ældreplejen eller centrale regler for, hvordan hjælpen skal organiseres. Men det tror jeg ikke vi vil få særlig meget godt ud af, for hvis vi på den måde reelt fjerner kommunernes selvbestemmelse på området, så tror jeg kun, at det vil føre til flere frustrationer og større utryghed i hjemmeplejen. Jeg er nemlig meget skeptisk over for forslagsstillerens optimistiske tro på, at vi kan bruge lovgivning og regler til at løse alle verdens problemer.

Selv om tanken selvfølgelig er tillokkende, så tror jeg ikke spor på, at man kan bruge lovgivning til at ændre kulturen i hjemmeplejen eller til at give arbejdet i ældreplejen en højere status. Og uanset hvor dejligt det lyder, så er det altså tomme løfter, hvis vi bilder de ældre ind, at vi kan lovgive mod ensomhed eller sygdom eller ulykker.

Vi skal selvfølgelig holde fast i de værdier og hensigtserklæringer, der allerede ligger i loven, men den konkrete indsats bliver altså ikke skabt i en støvet lovtekst. Det er ude i den kommunale virkelighed, der kan flyttes noget; i kommunalpolitikernes udmeldinger om holdninger og værdier, i den kultur, der præger den daglige ledelse i hjemmeplejen og i mødet mellem den enkelte ældre og hans eller hendes hjælper. Her har kommunen rige muligheder for at indtænke værdier i hjælpen og for at tilbyde en bred vifte af ydelser, der også kan tjene sociale og omsorgsmæssige hensyn.

Kl. 18.30

Vi skal fortsat bakke op om de gode hensigter i lovgivningen, og vi skal også fortsat skubbe på, for at kommunerne bruger de forskellige redskaber, der kan fremme helhedssynet i plejen. Men der er altså ingen grund til at lave om på reglerne. Rammerne er allerede gode nok, som de er.

I beslutningsforslaget er man meget optaget af, at hjemmeplejen skal tænkes ind i en helhedsindsats, og selvfølgelig skal indsatsen koordineres, og selvfølgelig skal de kommunale myndigheder være opmærksomme på de ældre samlede behov for hjælp. Det fremgår som sagt også direkte af den nuværende lov. Men der er ingen grund til at tro, at den helhedsorienterede indsats bliver bedre, fordi opgaverne skal løses under én hat. Det virker nærmest, som om Socialdemokraterne faktisk tror på, at ældreplejen fungerer bedst, hvis systemet på formynderisk vis tilrettelægger alting på forhånd.

Men i regeringen tror vi ikke på, at et velmenende, altomfattende offentligt tilbud altid er den bedste løsning. Vi skal tværtimod opfordre kommunerne til også at tænke i andre baner og inddrage frivillige organisationer eller pårørende og bekendte mere, ikke mindst når problemerne er ensomhed eller manglende netværk. Vi skal også holde fast i, at de ældre selv skal have indflydelse på, hvor hjælpen skal komme fra, og hvordan indsatsen skal tilrettelægges.

Det bringer mig så frem til de andre ulemper, jeg kan se, ved et centralt krav om, at al hjælpen skal leveres af tværgående team. For det første vil det være et markant brud med det kommunale selvstyre, hvis vi går ind og lovgiver om, hvordan indsatsen skal tilrettelægges ude i kommunerne. For det andet vil det i praksis betyde, at der kun kan være én leverandør på området, og at den leverandør skal være offentlig. Det hverken kan eller vil regeringen støtte.

Alt i alt finder regeringen ikke, at forslaget bringer nye, brugbare tanker frem, der kan begrunde initiativet fra regeringens side eller lovændringer på området, og derfor kan vi ikke støtte det fremsatte beslutningsforslag.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg glæder mig over, at ministeren trods alt indledte med at sige, at der var mange gode tanker og ideer, men undrer mig selvfølgelig lidt over, at ministeren ikke kunne finde noget nyt. Udviklingsmålene er vel nyt. Det at indføre sociale kriterier for visitering er vel nyt. Men det lyder lidt, som om der kunne have været brug for, at jeg havde vedlagt en læsevejledning, især når ministeren kan nå frem til, at det her skulle være specielt formynderisk.

Vi kunne jo sidde og pinde i teksten osv., men det, som jeg synes er interessant, er, at Folketinget i 2001 og 2002 havde en række høringer om demokrati og velfærd i det aldrende samfund, hvor vi fra et fremtidspanel fik en lang række betragtninger dels om ældres udvikling i dag, dels om initiativer man kunne tage.

En af konklusionerne er netop behovet for at se på det hele menneske, og at man ikke blot skal støtte den ældre i en afvikling, men faktisk godt kan støtte den ældre i en udvikling af livet. Derfor vil jeg spørge ministeren, hvilke initiativer regeringen har taget på baggrund af det arbejde, der faktisk er blevet lavet i forbindelse med ændringer i gruppen af ældre.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jeg er fuldstændig enig i grundlaget, altså hele fundamentet i beslutningsforslaget, nemlig at man skal se på den ældres ressourcer i stedet for at tage udgangspunkt i det, man ikke kan. Man bliver selvfølgelig nødt til til en vis grad, når man visiterer, at finde ud af, hvor behovet ligger, men det er forkert, at man ikke i dag også medtager sociale kriterier, når man tildeler hjælp til de ældre. Det står der direkte i serviceloven at man skal gøre.

Men med hensyn til at tage højde for, at det er en ny gruppe ældre, vi står over for, har vi jo fra Socialministeriets side afsat og brugt 20 mio. kr. til ældretræning for at prøve at se, hvordan man kan udvikle nye metoder. Det er også noget af det, man beskæftiger sig med i beslutningsforslaget, så man kan holde sig selvhjulpnen længere tid, og vi har nogle utrolig gode resultater. Det er Syddansk Universitet, der har stået for det forskningsarbejde, og nu skal det spredes ud til kommunerne, så de forhåbentlig kan bruge det.

Kl. 18.35

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Ministeren har ofte i forbindelse med nogle af de problemstillinger, der er blevet rejst i pressen og af nogle af de brugere, der er af hjemmeplejen, henvist til, at det hele drejer sig om værdibaseret ledelse. Det kan der jo være noget om, men set med mine øjne kan den værdibaserede ledelse også startes herindefra.

En måde at ændre synet på ældrepolitikken og hjemmeplejen på kunne netop være at indføre disse udviklingsmål, sådan at vi gik fra at have fokus på støtten i afviklingen af livet til at få fokus over på støtten til udvikling af livet.

Jeg synes netop, det er en utrolig optimistisk konklusion, man får, når man læser det arbejde, der er lavet i projektet om det aldrende samfund, at vi kan nå så utrolig meget, hvis vi ændrer vores syn på det at blive gammel, at det ikke bare er lukt ned ad en sliske, men faktisk er et spørgsmål om at støtte en positiv udvikling. Der kunne vi gå forrest ved at sige, at udviklingsmål netop sætter fokus på udvikling og sætter det op som værende hovedsigtet med hjemmeplejen.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jeg er da enig i, at det bestemt kunne være et godt redskab, men omvendt synes jeg også, at vi går meget detaljeret ind i kommunernes måde at tilrettelægge arbejdet på ved i givet fald at kræve, at de skulle gøre det. Men det er en god idé.

Jeg har jo taget initiativ til et samarbejde med FOA og KL netop for at skabe, ja, bedre ledelse i hjemmeplejen, men det skulle også gerne føre til, at det på længere sigt giver et bedre image, så man kan tiltrække folk, der gider at arbejde der og fastholde dem der. Det kræver selvfølgelig god ledelse, og det er da bestemt noget af det, man kunne prøve at udvikle og eventuelt hjælpe kommunerne i gang med at bruge. Men jeg synes måske lige, det er at kamme over at vedtage det herfra.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Ministeren har nogle gange både i sit indledende indlæg og her i svarene talt om, at vi skal give hjemmeplejen, hjemmehjælperne en højere status. Det er jeg meget enig i, men jeg synes ikke rigtig, jeg kan høre, hvad ministeren helt konkret vil gøre, for at de kan få en højere status, ud over at ministeren vil tale noget om bedre ledelse.

Vi ved jo, at det er et af de områder, hvor der virkelig er et dårligt arbejdsmiljø, at mange bliver nedslidt alt for hurtigt, fordi de står med et kæmpe ansvar, laver et godt stykke arbejde, gerne vil lægge en faglig stolthed i det, men simpelt hen ikke får lov til at bruge den fornødne tid til at være sammen med de ældre, ikke har den fornødne frihed til at tilrettelægge arbejdet ud fra den ældre behov, men bliver nødt til at løbe fra sted til sted.

Kunne ministeren så ikke kæmpe for, at lidt af de mange milliarder, måske bare 100 mio. kr. af de mange milliarder, man nu kaster ud til forbrugsfest til de rigeste, kunne bruges til at ansætte nogle flere hjemmehjælperne, til at give hjemmehjælperne en bedre løn, så vi modvirker de arbejdsmiljøproblemer, der er og samtidig får nogle af de mange arbejdsløse i arbejde?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Jeg vil ikke blande mig i lønnen til hjemmehjælperne, det er og bliver et overenskomstpørgsmål, men noget af det, samarbejdet med KL og FOA går på, er jo netop at finde frem til, hvad man

har gjort de steder, hvor det faktisk fungerer godt, og der er høj motivation blandt medarbejderne, og hvor man har fået sygdomsfrekvensen ned.

Det har man gjort på forskellig måde, og mange af de ting, fru Line Barfod nævnte, netop indflydelse på egen arbejdssituation, et bedre arbejdsmiljø generelt, er nogle gode eksempler, som vi forsøger at viderebringe og få KL til at motivere kommunerne til at arbejde med. Så det er en del af det, arbejdet går ud på, for det er jo vejen frem.

I Lyngby har man f.eks. indrettet et motionslokale, hvor man kan træne ryg og andre ting, der var med til at få sygdomsfrekvensen ned, for at tage en lille ting, men der er mange andre eksempler.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Selvfølgelig er der gode eksempler, og det er godt at udbrede de gode eksempler. Man kunne også nævne de kommuner, hvor man lader hjemmehjælperne selv tilrettelægge arbejdet sammen med de ældre og arbejder i mindre grupper. Men det ændrer ikke ved, at når der er sat for kort tid af, når tiden er sat af med minuttyranni, i stedet for at de ældre og hjemmehjælperne selv kan tilrettelægge arbejdet, så er der simpelt hen mange steder for få hænder til at tage sig af de nødvendige opgaver. Der er ikke det overskud i dagligdagen, der gør, at man kan drikke den kop kaffe, der er behov for, at man kan sidde lidt og holde i hånd og høre, når der er noget galt. Samtidig er der alt for lidt tid til det tunge fysiske arbejde, som hjemmehjælperen jo ofte består af.

Kl. 18.40

Når vi samtidig har så mange arbejdsløse, hvorfor kæmper ministeren så ikke for, at bare få af de mange milliarder i panikpakken kan bruges på det her område, især når vi ved, det faktisk giver overskud i de offentlige kasser, at man ansætter arbejdsløse i hjemmehjælperjob. Lønnen der er faktisk så lav, at vi tjener penge hjem på det, så det, vi har brug for, er bare lidt penge til administration af at få det i gang. Så ville vi faktisk kunne nedbringe arbejdsmiljøproblemerne væsentligt og få en langt bedre omsorg for de ældre.

Vil ministeren ikke slå for, at der kan skabes nogle arbejdspladser på det her område, i stedet for at man kun fokuserer på forbrugsfesten?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Henriette Kjær):

Nu er det jo slet ikke det, beslutningsforslaget handler om, men jeg vil godt svare på det alligevel.

Det er en besnærende tanke, men jeg tror ikke, at det er nogen god idé at begynde nu, hvor man synes, at der mangler arbejdspladser, og man godt vil have gang i økonomien, så kunstigt at tilføre et område arbejdskraft. I øvrigt er det ikke så entydigt, vi har jo ikke nok, der søger ind på social- og sundhedsassistent-/hjelper-skolerne, som netop et bedre image for det her område gerne skulle føre til. Så sagen er ikke så enkel, som fru Line Barfod gør den til.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Tak til socialministeren, og så er vi i ordfører-rækken, hr. Flemming Oppfeldt.

Flemming Oppfeldt (V):

Socialdemokratiet har fremsat et meget luftigt beslutningsforslag om bedre omsorg i hjemmehjælpen. Mange af de ting, der står i forslaget, står allerede i loven, men så er der også nogle nye ting, der står i forslaget og i bemærkningerne til forslaget.

Socialdemokratiet siger, at de ældre ikke skal møde så mange forskellige ansigter i hjemmehjælpen, men herefter foreslår partiet, at hjemmehjælpen indrettes med hold eller team af behandlere, der arbejder på tværs af faggrænser, og der nævnes fire-fem faggrupper, som skal tage hånd om den enkelte ældre. Denne tankegang løser jo ikke problemet med de mange skiftende ansigter i de ældres hjem.

I beslutningsforslaget angriber Socialdemokratiet stive regler, stopure og kontrolsystemet. Det er Venstre enig i, men hvad er det så, Socialdemokratiet foreslår? Ja, det mest konkrete er, at alle ældre, der er funktionshæmmede, skal have en udviklingsplan. Socialdemokratiet foreslår, at vi i loven skriver, at alle ældre skal have fastlagt nogle udviklingsmål for deres tilværelse, og de skal følge udviklingsplanen med forskellige tjekpunkter.

Det hedder i forslaget:

»De formulerede mål for borgerens udvikling bliver udgangspunktet for en aftale mellem personalet og borgeren om, hvad borgeren kan forvente af hjælp, hvornår hjælpen udføres samt med hvilket formål. Visitationen opstiller udviklingsmål i dialog med borgeren, hvor kommu-

nens kvalitetsstandarder benyttes til at tildele en tidsramme til opfyldelse af disse mål.«

Jeg beklager, at det lyder meget bureaukratisk, men det er jo Socialdemokratiets forslag, jeg lige har læst op af. Det betyder, at de ældre skal have en udviklingsplan, der skal opfylde nogle mål inden for en tidsramme, og der skal opfyldes nogle standarder, og denne beskrivelse og det her udgangspunkt, Socialdemokratiet har i sit forslag, vender vi os noget imod. Altså man er 80 år, og så skal man have en udviklingsplan. Det er et forkert syn, det smager af noget meget formynderisk, det smager af, at den ældre i virkeligheden ikke får nogle rettigheder.

Jeg observerede tidligere på eftermiddagen, at SF og Socialdemokratiet talte om, at man kunne koble SF's forslag sammen med det her, og det betyder vel, som jeg fortolker det, at SF kommer med nogle minimumsregler eller minimalregler, som bliver fastlagt i Folketinget, som skal bygges ind i de her udviklingsplaner. Der må jeg spørge på vegne af Venstre: Hvor bliver borgeren af?

Over for alt dette, der skulle være en befrielse fra mange regler, men som jo fører til flere regler, står regeringens politik. Vi har fået gennemført det frie valg, her får de ældre en mulighed for at vælge noget andet end kommunens standard, hvis de vil. Der er ingen, der bliver tvunget til et frit valg. Det støttede Socialdemokratiet oprindeligt, men nu vil partiet afskaffe det frie valg.

Vi har fået indført erstatningshjemmehjælp, vi har fået indført den fleksible hjemmehjælp, og vi har tilført området 0,5 mia. kr. hvert år til formålet. Den vej vil give meget mere kvalitet i hjemmehjælpen, og den vej vil sætte borgeren i centrum. Vi afviser dermed Socialdemokratiets forslag.

Kl. 18.45

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg må indrømme, at jeg bliver lidt overrasket over, at Venstre synes, det er et forkert syn på ældre, hvis man synes, at en 80-årig rent faktisk kan udvikle sig og skal have mulighed for det. Det ikke bare overrasker mig, men det forarger mig også en lillebitte smule.

Det her beslutningsforslag går netop på, at vi skal ændre vores syn på ældre til, at de faktisk godt kan udvikle sig, at ældrepolitik og hjemmehjælp ikke bare er at køre hjælpemidler ind, efterhånden som svækkelsen indtræder. Man kan faktisk undgå, at der sker svækkelse.

Den største værdighed set med mine øjne er at være så selvhjulpent som muligt. Det skal vi understøtte i stedet for blot at acceptere, at det at blive gammel er at blive afhængig af andre.

Derfor vil jeg godt bede hr. Flemming Oppfeldt uddybe, hvad den kommentar, som hr. Flemming Oppfeldt kom med, egentlig skal betyde i forhold til Venstres menneskesyn.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Jeg må nok sige, at det er noget voldsomt, der støder sammen, helt bestemt. Jeg har det sådan, at når jeg bliver gammel, når jeg bliver 80 år, skal der ikke komme nogen trækkende med en eller anden udviklingsplan for mig. Jeg vil definere, hvad jeg har behov for, og jeg skal ikke passes ind i en udviklingsplan. Må jeg lige være her!

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Når hr. Flemming Oppfeldt forhåbentlig bliver 80 år, er der jo to muligheder: enten kan hr. Flemming Oppfeldt klare sig selv, eller også har hr. Flemming Oppfeldt brug for hjemmepleje. Hvis hr. Flemming Oppfeldt på det tidspunkt har brug for hjemmepleje, kunne jeg forestille mig, men det kan jeg jo spørge om, at hr. Flemming Oppfeldt faktisk hellere vil have, at han selv har indflydelse på, hvad den pleje skal bruges til, at han selv er med til at opstille nogle mål for, hvad den indsats skal være, og at det faktisk godt må være andet, end om der er nullermænd i hjørnet.

Jeg tror, at rigtig mange ældre mennesker meget gerne vil have, at systemet begynder at se på dem som hele mennesker og ikke blot som nogle, der har et køkkengulv, som det tager 4 minutter at vaske.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Når jeg bliver gammel og får behov for hjælp, vil jeg godt have en eller anden form for beslutningsret, og jeg vil i sidste ende have lov til at have en væsentlig beslutningsret. Det får jeg i kraft af det frie valg, som vi nu er startet på, og som jo kun er i sin begyndelse.

Men den idé, som Socialdemokratiet har lanceret her, om, at de ældre skal have en total udviklingsplan, betyder jo, at man er overgivet til et system. Der står jo i forslaget – ud over alt det, jeg har citeret – at når man har lavet en udvik-

lingsplan, er det en aftale, som kan ændres og tilpasses mellem borgeren og personalet, ligesom de på baggrund af en helhedsvurdering kan vende tilbage til visitator med henblik på at ændre mål og tidsramme.

Det betyder jo, at man ikke kan bestemme det hele selv, at man er overgivet til et system, der skal lave en udviklingsplan for ens liv. Der må jeg sige, at når man har levet et langt liv, må man også kunne træffe nogle afgørelser til sidst. Det synes jeg at vi skal give borgeren en mulighed for.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Vi har lige hørt, at Venstres ordfører sagtens og meget troværdigt kan forestille sig at blive 80 år. Det synes jeg gør det relevant at spørge, på hvilken måde Venstre finder, at det lokale demokrati skal have indflydelse på ældreplejen. Hvis det er en konkret forestilling hos borgerne, at de kan komme i den situation, at de får brug for hjælp, så synes jeg ikke, at det er sådan helt taget ud af luften, at det er en del af det lokale demokratis ret og pligt at forholde sig til, hvordan ældreplejen faktisk skal være.

Fra Venstre hører vi kun om den enkeltes frie valg, den enkeltes fleksibilitet og den enkeltes rettigheder, men har man ikke også som borger i et demokratisk samfund en pligt til at forholde sig til, hvordan ældreplejen skal være i den kommune, hvor man selv engang bliver gammel? Eller skal man være ligeglad med kommunen, fordi man jo kan vælge den leverandør, man vil? Man kan bare bevæge sig ud på markedet, og derfor er kommunen i virkeligheden ligegyldig.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Jeg synes, at det lokale demokrati skal spille en stor rolle, for i det lokale demokrati har man selvfølgelig en dialog om, hvilket niveau – ud over dette minimalniveau, som vi alle sammen finder indlysende – man vil benytte sig af, og hvordan man kan udvikle niveauet. Det lokale demokrati er det, der tilvejebringer det, at man kan blive visiteret.

Kl. 18.50

Men når man så har retten til nogle bestemte ydelser, så synes Venstre, det er fint, at man har frit valg til disse ydelser. Man kan bruge kommunens ydelse, men man kan også vælge nogle andre. Hvis man f.eks. som ældre er i tvivl om,

hvorvidt arbejdsmiljøet er godt et bestemt sted, vil det jo være udmærket at vælge nogle, som også har et godt arbejdsmiljø for medarbejderne.

(Kort bemærkning).

Margrethe Vestager (RV):

Det synes jeg ikke var noget særlig klart svar. Hvad er det vigtigste? Hvad ser Venstre som den vigtigste ting i forhold til at få en stadig bedre kvalitet i vores ældrepleje? Er det, at den enkelte vælger mellem, hvilket ansigt den ældre vil se i sit hjem til at udføre den visiterede ældrepleje, eller er det den demokratiske proces, som er med til at fastlægge et niveau og indhold og form inde under den udmærkede servicelev, som vi har vedtaget her i Folketinget?

Hvad er det vigtigste? Er det den enkeltes frie valg på et marked, eller er det borgernes diskussion af, hvordan niveauet skal være, hvordan man vil finansiere det, og hvordan forholdene skal være for dem, som faktisk skal udføre det?

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Altså jeg kan sige, hvad der ikke er det vigtigste. Det vigtigste er ikke de standarder, vi lægger i Folketinget. Det vigtigste er, at borgeren har noget at vælge imellem, men også at der er et kommunalt selvstyre, som kan udvikle hjemmeplejen.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg forstår simpelt hen ikke det, hr. Flemming Oppfeldt siger om, at den måde, man får indflydelse på, hvilken hjemmepleje man kan få, er ved, at man har et frit valg. Hvis det, jeg frit kan vælge imellem, er, om jeg vil have 4 minutters gulvvask af den ene leverandør eller 4 minutters gulvvask af den anden leverandør, så synes jeg ikke, at jeg har særlig stor indflydelse på mit eget liv, hvis det, jeg har mest behov for, er, at jeg selv sammen med en hjemmehjælper kan beslutte, at i dag vil jeg ud at gå en tur, fordi solen skinner for første gang i en måned, og derfor vil jeg hellere vente lidt længere med de dér 4 minutters gulvvask, eller at vi måske en helt anden dag, når mit barnebarn er på besøg, kan bruge 20 minutter på at sjaske rundt på gulvet og lege Pippi Langstrømpe.

Jeg forstår ikke, at hr. Flemming Oppfeldt synes, at det er det at kunne vælge den ene eller den anden leverandør, der giver borgeren indflydelse på eget liv. Jeg synes, det er nogle lidt

større beslutninger, borgeren skal være med til at træffe.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Vi har jo indført den fleksible hjemmehjælp, og den gælder også for en privat leverandør. De skal naturligvis også leve op til loven. Hvis nu borgeren er blevet tildelt noget, som man vælger at få igennem en privat leverandør, men hvor man siger, at man godt vil have denne ydelse sammensat på en anden måde, fordi man har det behov, som fru Line Barfod lige har skitseret, så gælder loven også for en privat leverandør. Det er altså noget, vi har gennemført, at man inden for den pakke, man har ret til at få tildelt, kan bytte om på elementerne.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jamen jeg kan forstå, at det eneste, hr. Flemming Oppfeldts fantasi og visioner rækker til, når vi skal diskutere borgernes mulighed for indflydelse og bedre vilkår for de ældre fremover, er, at man skal kunne vælge imellem den ene eller den anden leverandør, ligesom når man går ned i et supermarked og vælger, om man vil have det ene eller det andet mærke tandpasta.

Ideer om, at man kunne indrette samfundet anderledes, at man kunne vælge at sige, at i lokalsamfundet prioriterer vi helt anderledes, der prøver vi at bruge nogle ressourcer på at få de ældre til at mødes og lave noget sammen eller lave noget sjovt sammen med nogle andre i kommunen eller andet, indgår overhovedet ikke i hr. Flemming Oppfeldts overvejelser om, at man kunne have nogle andre mål og andre måder at organisere tingene på, hvis vi brugte alle de mange engagerede mennesker, der arbejder på det her område, og de mange ældre offensivt i forhold til at bruge et demokrati til at træffe beslutninger – i stedet for kun at gå op i, om man skal lege supermarked og vælge det ene eller det andet mærke.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Jeg tror, at Enhedslisten nok sammen med flere andre her i Folketinget har det problem, at når man kun vil have, at folk kan vælge kommunalt, kan man godt se, at det nok er en lidt grå og trist verden, og derfor må man have denne lidt grå og triste verden til at blomstre på en eller anden måde. Det synes jeg også er al respekt værd.

Derudover ønsker vi i Venstre, og regeringen har gennemført det, at der også er mulighed for at få nogle private leverandører, hvis den enkelte ældre synes, at det er det rigtige for vedkommende.

Det kan godt betyde, at der kommer et positivt samspil mellem de private leverandører og de kommunale. Det kan være, at de kommunale lærer noget af de private leverandører. Det er en udmærket vekselvirkning, som vi ser mange andre steder i vort samfund, og det er faktisk en del af vores demokrati, at der er dette samspil.

Kl. 18.55

Den fg. formand (Grete Schødt):

Så er det fru Pia Kristensen i ordførerrækken.

Pia Kristensen (DF):

Bemærkningerne til det her forslag fylder utroligt meget, og der er mange gentagelser og fyldord, men jeg mener, at jeg i alt virvaret har fundet frem til, hvad det egentlig handler om.

Jeg vil først indledningsvis sige, at vi synes, det er et sympatisk forslag. Vi er stort set enige i indholdet. Overordnet mener forslagsstillerne, at der er behov for en reform og organisering af hjemmehjælpen samt et mål med den. De ønsker, at der skal sættes større fokus på omsorgen; de ønsker at fremme forebyggelse; der skal være større fleksibilitet med øget selvbestemmelse for den enkelte borger; de ønsker, at hjemmehjælpsmodtagere skal møde færre ansigter, og sidst, men ikke mindst ønsker man at forbedre arbejdsvilkårene for personalet i hjemmeplejen.

Vi er enige med forslagsstillerne i, at der skal sættes fokus på hjemmehjælpsområdet. Vi har om nogen kritiseret de forhold, som vi tilbyder vores ældre, og vi har om nogen kritiseret den tidligere regering for ikke at tage hånd om problemerne.

Derfor synes vi faktisk, at det er utrolig positivt, at Socialdemokraterne nu erkender, at udviklingen gennem de sidste 10 år er tippet over, så kontrol og standardisering er gået ud over den menneskelige fleksibilitet og omsorg. Ja, det står der faktisk i bemærkningerne til forslaget, så vi tager hatten af, for vi synes, det er flot, at Socialdemokraterne nu står frem og siger, at man ikke har gjort det godt nok.

Så fremgår det også af bemærkningerne til forslaget, at de seneste års tiltag med frit valg af leverandør har bidraget betragteligt til, at balancen er tippet. Den bemærkning er Dansk Folke-

parti lodret uenig i, for ældrepakken indeholder jo netop nogle af de elementer, som forslagsstillerne efterlyser, og i øvrigt stemte Socialdemokraterne jo for den lov.

Med ældrepakken har ældre fået langt større indflydelse på, hvordan hjemmehjælpen skal tilrettelægges, og ældre har fået retskrav på erstatningshjælp. Den ældre er kommet i centrum, så det er systemet, der tilpasser sig den ældres behov, og ikke omvendt. Inden for den tildelte tidsramme er det så op til den ældre og hjemmehjælpen at tilrettelægge indholdet i hjemmehjælpen.

En øget selvbestemmelse, en hjælp, der ydes i respekt for borgernes individuelle behov, som jo kan variere fra dag til dag, vil automatisk give en større tilfredshed. Vi tror også, at fleksibiliteten vil medføre en større arbejdsglæde for personalet i hjemmeplejen, fordi arbejdsdagen for den enkelte plejer bliver mere udfordrende.

Vi er enige med forslagsstillerne i, at alt for mange hjemmehjælpsmodtagere møder et utal af personer i deres hjem, og det hindrer faktisk en ordentlig omsorg. Men det er altså ikke et problem, vi kan løse herindefra. Det skal løses i kommunerne, for det handler om god ledelse og en ordentlig planlægning.

Personalet i hjemmeplejen er udsat for nedslidning og arbejdsskader, og det medfører et højt sygefravær. Her synes jeg, at kommunerne skal tage ved lære af hinanden. Der er mange kommuner, der har indført tre-tre-modellen, for det har faktisk medført, at sygefraværet er blevet nedbragt betragteligt.

Jeg synes også, at man skal tage ved lære af de kommuner, der har ansat faste afløsere under ferie og sygdom frem for at benytte vikarbu-reauer. Faste afløsere vil være kendte af borgerne, så den ældre eller handicappede møder færre nye ansigter. Desuden vil det mindske forbruget af vikarudgifter betydeligt, så man kan bruge pengene på den konkrete pleje.

Vi er enige i, at der skal lægges vægt på forebyggelse og en tidlig indsats med henblik på, at ældre forbliver raske og kan klare sig længst muligt. Forebyggelsesindsatsen skal omhandle gøenoprætning, aflastning, aktivitetstilbud, omsorgsklubber, transportmuligheder samt forebyggende hjemmebesøg.

De forebyggende lovpligtige hjemmebesøg er jo netop en af de metoder, der anvendes for at forebygge funktionstab. Hjemmebesøget skal indeholde en struktureret helhedsorienteret samtale, hvor den ældres forhold i al almindelighed

gennemgås, og eventuelle spørgsmål drøftes. Der skal i den samtale lægges vægt på, hvordan de ældre mestrer deres tilværelse frem for eventuelle lidelser og sygdomme. Samtalen skal dreje sig om dagligdagen, den ældres trivsel, det sociale netværk, bolig, økonomi og sundhedstilstand. På baggrund af en sådan samtale skal der selvfølgelig gives tilbud om forskellige aktiviseringsformer eller genoptræning.

Kl. 19.00

Jeg har det indtryk, at mange kommuner faktisk er godt med, når det drejer sig om genoptræning, men det kan vi måske se på under udvalgsarbejdet. Jeg ved, der er nogle amter, der har forebyggelsesråd, som satser meget på ældreområdet, men det er selvfølgelig frivilligt, om amterne vil have det.

Med hensyn til den manglende omsorg i hjemmeplejen skal vi selvfølgelig ind og se på, hvad der er galt. Der skal være afsat tid til, at man også kan have et socialt samvær med den ældre, når man kommer i hjemmet. Men når det er sagt, så er det altså ikke altid mere tid, der giver en bedre omsorg. Det er også vigtigt, at hjemmehjælperen er udstyret med et omsorgs-gen, og at hun af kærlighed påtager sig ansvaret for den svage.

Og så vil jeg sige, at offentlig omsorg hverken kan eller skal erstatte de naturlige bånd og netværk i form af familie og venskaber. Ældres trivsel er ikke kun statens ansvar, men vores alle sammens, og her synes jeg faktisk, at de frivillige organisationer gør en meget, meget stor indsats, men vi må afvise forslaget.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Først vil jeg godt kvittere for, at fru Pia Kristensen syntes, at der var mange gode ting i det her. Særlig synes jeg, det er interessant, at fru Pia Kristensen åbner op for, at vi under udvalgsarbejdet kan se lidt nærmere på, hvor den der omsorg blev af.

Jeg er bare ikke så sikker på, at man nødvendigvis skal satse på, at det hele bare lykkes, ved at personalet har sådan et særligt kærligheds-gen. Jeg tror faktisk i modsætning til Dansk Folkeparti, at det netop kræver mere tid og specifik tid sat af til den omsorg, som f.eks. handler om at forebygge ensomhed.

Der peger fru Pia Kristensen også på de mange frivillige, og derfor vil jeg spørge, om fru Pia Kristensen også har læst den del, hvor vi peger på en omsorgstid, der kan bruges til at bygge

bro til de mange gode aktiviteter, der sker ude i pensionistforeninger og i forbindelse med besøgsvener, der hvor der er et aktivt liv. Kunne det ikke være måden, at man i en kortere periode faktisk fik lidt ekstra hjælp og støtte til at deltage i de mange aktiviteter, som faktisk allerede er der, så man ikke behøver at sidde og være ensom og blive deprimeret?

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Nu var det forebyggelse, jeg talte om, som vi godt vil se på under udvalgsarbejdet. Det kunne være interessant at se, hvordan det ser ud i amter og kommuner med forebyggelsesindsatsen på ældreområdet. Som jeg sagde, er der nogle amter, der har forebyggelsesråd, men det er jo ikke lovpligtigt, det er frivilligt. Men det kunne være interessant at få oplyst, hvor i landet man har de ting.

Med hensyn til omsorgen: Selvfølgelig – og det kom jeg også ind på i min ordførertale – skal der ikke visiteres så stramt, at den hjælper, der kommer i hjemmet, siger goddag, fru Hansen og farvel, fru Hansen. Der skal selvfølgelig også være tid til, at man kan sætte sig ned og sludre med den ældre, når man er i det pågældende hjem.

Men tiden synes jeg er meget, meget svær at afsætte til omsorg. Man kan ikke visitere omsorgstid, for man kan f.eks. sige i en kommune, at man giver en time til en hjemmehjælper om morgenen, men hvis den hjemmehjælper ikke har et omsorgs-gen, så kan han eller hun ikke yde omsorg over for den ældre, hvorimod en, der er i et hjem i et kvarter og har omsorgs-genet, kan yde en meget, meget stor omsorg over for den ældre. Så det er ikke altid tiden, det handler om.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg er enig så langt, at det ikke er alle og enhver, der kan arbejde som hjemmehjælper, det er ikke alle og enhver, der har et naturligt talent for at arbejde med mennesker. Men ud over det naturlige talent ligger der jo også en faglighed, og den har vi heldigvis fået øget. Det kigger vi på under udvalgsarbejdet. Jeg hører Dansk Folkeparti sådan, at de gerne vil være med til at kigge på omsorgstiden.

Men jeg kunne godt tænke mig at spørge om noget andet, for jeg skal ikke lægge skjul på, at noget af baggrunden har været, at vi faktisk ikke

er helt tilfredse med den fleksibilitet, som vi alle sammen i fællesskab har prøvet at indføre i den nuværende lovgivning. Jeg skal blot spørge, om Dansk Folkeparti er tilfreds med resultatet.

Jeg synes ofte, vi fra enkelte borgere hører om konkrete tilfælde, hvor det ikke fungerer, men vi kan også se det i Ældre Sagens undersøgelse af hjemmeplejen.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Der vil jeg da sige, at vi selvfølgelig ikke er tilfredse med, hvis fleksibiliteten ikke virker. Vi var heller ikke tilfredse med, at der f.eks. ikke kom erstatningshjælp i nogle kommuner. Jeg deltog selv i den konference, »Ældrepakken til eksamen«, og der kom netop de ting frem.

Kl. 19.05

Men det viste sig jo, at grunden til, at man ikke var begyndt at udmønte denne her lovgivning, var, at mange borgere slet ikke havde fået at vide, hvad ældrepakken handlede om. De havde ikke fået at vide, at de havde krav på at få erstatningshjælp. De havde heller ikke fået at vide, at de selv kunne få medbestemmelse over de ydelser, der skulle laves i deres hjem.

Så jeg synes ikke, at man allerede på nuværende tidspunkt kan sige – og det ved jeg at Socialdemokraterne har sagt flere gange – at ældrepakken er en fiasko. Lad den nu få lov at virke, og lad borgerne blive gjort opmærksomme på, at denne her ældrepakke er kommet, og hvad den indeholder.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Tak til ordføreren, og vi går videre i ordfører-rækken. Fru Charlotte Dyremose. Der gør ikke noget, man gør sig klar herinde i salen.

Charlotte Dyremose (KF):

Det er jo svært at være uenig i de gode intentioner i Socialdemokraternes forslag. Det er svært at være uenig i, at man naturligvis skal sætte borgeren i centrum, og at hjemmehjælpen skal være fleksibel.

Det er sådan set heller ikke svært at være uenig i, at borgeren godt må betragtes som en aftalepartner, en der tager aktivt del og er en del af tildelingen af hjælpen.

Det er jo allerede i dag sådan, at kommunerne har en pligt til at tilbyde den nødvendige hjælp til den ældre. Og det er også sådan, at kommunerne har en pligt til at have en dialog med borgeren om borgerens behov og ønsker. Det er så-

dan, at der skal laves en helhedsvurdering, og heldigvis er det jo sådan, at borgeren med det nye, frie valg har mulighed for at vælge den leverandør, borgeren selv ønsker. Man har mulighed for at være den kritiske bruger og ikke bare en passiv modtager af det, som vi nu herindefra har fundet ud af er det rette.

Der er altså blevet indbygget væsentlige valgmuligheder, og samtidig har vi indført, som vi også tidligere har været inde på under det sidste punkt, en væsentlig fleksibilitet i hjemmehjælpen, hvor, som jeg også brugte som eksempel tidligere, man har mulighed for at vælge en anden slags hjælp, når nu svigersønnen har været forbi dagen før og har støvsuget hele lejligheden.

Uanset hvor enig man kan være i de gode intentioner om at forsøge at forebygge f.eks. også ensomhed og slisken nedad, altså at man bliver ældre og derfor svagere, ja, så er det jo desværre ikke altid, at det offentlige kan løse alle problemer.

Som ministeren også sagde det, kan vi jo desværre ikke lovgive mod ensomheden, uanset hvor dejligt det ville være, hvis sådan noget kunne lade sig gøre. Og derfor er staten jo ikke det eneste svar. Som vi også har været inde på tidligere i debatten, må det frivillige også være en aktiv del her. Og der er det jo allerede i dag, sådan at kommunerne selvfølgelig kan og skal være medhjælpelige til at formidle den slags kontakter.

Derfor skal vi passe på, at vi ikke, som vi var inde på tidligere, kommer til at lave for stive regler oppefra for hjemmeplejen, sådan at vi dræber kommunernes mulighed for at tænke i nye baner og løse opgaverne på forskellige måder.

Derfor må jeg overordnet konstatere, at vi fra konservativ side er meget enige i mange af de intentioner, der ligger i forslaget, og mener dybest set, at meget af det er dækket ind af den lovgivning, vi allerede har i dag. Dog mener vi, at der er en lille smule ideologisk slagside ved det, at vi som konservative og som borgerlige ikke mener, at vi herindefra så håndfast skal definere, hvad det gode og rigtige liv er, men at vi gerne netop vil lade det være op til den enkelte ældre, den enkelte borger i dialog med den, der skal visitere til hjemmehjælpen.

Så kort og godt: Vi er enige i mange af intentionerne, som vi netop også selv har været med til at implementere gennem årene, men vi kan ikke støtte dette forslag.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning. Værsgo til fru Sandy Brinck.

(Kort bemærkning)

Sandy Brinck (S):

Jeg kan næsten ikke genkende beslutningsforslaget, når det er sådan, at fru Charlotte Dyremose siger, at man afviser forslaget, fordi man ikke herindefra kan bestemme, hvad det gode liv er. Jeg kan ikke huske at have skrevet noget om, hvad det gode liv er. Men når jeg tænker lidt over det, så vil jeg da godt give et bud på, hvad det gode liv ikke er.

Kl. 19.10

Det gode liv er ikke at være ufrivilligt ensom, hvis man måske ikke har nogen kontakt med andre mennesker ud over sin hjemmehjælp. Det kan godt være, at det ikke kvantitativt er det største sociale problem, vi har her i landet, men der er ældre, som sidder fuldstændig alene. Og jeg kan ikke forestille mig noget værre.

Og nej, så kan vi ikke skrive i lovgivningen, at mennesker ikke må være ensomme, men vi kan gøre noget i lovgivningen for, at vores hjemmehjælpere rent faktisk arbejder målrettet for at hjælpe den ældre til at have sociale kontakter. Det, der står i det her beslutningsforslag, er i høj grad hjælp til selvhjælp, men nogen skal påtage sig ansvaret for at give den hjælp til selvhjælp.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg er da glad for, at fru Sandy Brinck og jeg er enige om, at man jo desværre ikke kan lovgive mod ensomhed.

Det er i dag allerede sådan, at kommunerne sagtens må tilbyde som en del af deres hjælp, at de netop formidler de kontakter til de frivillige. For det er altså min meget håndfaste tro, at det er væsentligt rarere, hvis man er ensom, at man får formidlet en kontakt til en frivillig person, der ønsker at være en besøgsven, end en hjemmehjælper, der er betalt på timebasis for at skulle være der.

Så derfor mener jeg altså, at det er et af de her områder, hvor vi netop skal nyde godt af, at vi i Danmark har et stort og på mange områder fint-masket frivilligt organiseret system, som netop er en langt bedre hjælp for den ensomme ældre, end en hjemmehjælper på timebasis måtte være det.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg har altså ikke forestillet mig, og det står heller ikke nogen steder i beslutningsforslaget, at vi sådan skulle til at ansætte offentlige venner. Det, beslutningsforslaget lægger op til, er, at ligesom kommunen i dag har pligt til at give praktisk hjælp, personlig hjælp, så er der også pligt til at yde social hjælp, hjælp til de sociale relationer, som nogle altså ikke har.

Og vi skriver faktisk i beslutningsforslaget, at det netop skal være som den brobygger, der hjælper med at følge ned i dagcentret eller til de mange, mange aktiviteter, som foregår i pensionistforeninger, eller over gåturen, sådan at man selv bliver sikker på, at »det kan jeg faktisk godt, jeg kan faktisk godt selv gå ud og få den friske luft«.

Jeg kan ikke forstå, at man får det til at lyde, som om at vi vil lave et lovforslag, der siger, at for det første må man ikke være ensom, og for det andet kan man få en offentlig ven. Så synes jeg altså, at man med vilje læser beslutningsforslaget helt, helt forkert. Og jeg tror, at det er, fordi man ikke har gode argumenter for at afvise det, der rent faktisk står i beslutningsforslaget.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jamen så handler det jo om noget helt andet. Så handler det om, at der bare ikke er noget nyt under solen. For det er jo allerede sådan i dag, at kommunerne gerne må tilbyde at hjælpe og kan vejlede og netop kan videreformidle de sociale kontakter, der er, og at hjemmehjælperen netop på gåturen kan være med til at gå i retning af fri-søren, så man finder ud af, at man selv kan gå derned, at man netop allerede har mulighed for at formidle de kontakter bl.a. til de frivillige i dag.

Man forsøger jo at læse det, som er der noget nyt i det her, eller er der ikke? Og så må jeg konstatere, at så er det bare et af de punkter, som der allerede er mulighed for med den nuværende lovgivning.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Tak til ordføreren. Så går vi videre i ordfører-rækken til hr. Villy Søvnald.

Villy Søvnald (SF):

SF opfatter forslaget her som et godt supplement til SF's forslag, som vi behandlede lige før. Vi synes, at forslaget fokuserer de rigtige steder,

nemlig på bedre omsorg i hjemmeplejen, hvor man skal fokusere både på udvikling, på helbred og på forebyggelse.

Vi synes, det er rigtigt, at mennesket jo ikke lever af brød og rengøring alene, men også af at have et fasttømret socialt netværk omkring sig imod ensomhed, imod depression.

Vi synes også, det er rigtigt, som forslaget har som sigte, at arbejde meget udviklingsorienteret frem mod de mål, man her gerne vil tilgodesee.

Der har nogle gange været en diskussion om graden af styring, hjemmeplejen bliver udsat for. Og forslaget her har som grundtanke, at hvis nu man gav hjemmehjælperne fri i højere grad og i stedet for den megen kontrol, man bygger op, viser tillid til såvel borgere som personale, så siger forslagsstillerne, at så kunne man nå meget langt. Det synspunkt deler vi meget i SF.

Kl. 19.15

Efter vores opfattelse er det en fantastisk overset ressource i denne her diskussion, at hjemmehjælperne formentlig føler, at den meget stramme tidsplan og også de meget stramme budgetter, den nuværende regering trækker ned over området og presser medarbejderne ind i, giver nogle arbejdsbetingelser, der ofte må opleves som utilfredsstillende.

Det er nu engang sådan, at alle de undersøgelser, jeg har set, bekræfter, at det, de ældre ønsker af deres hjemmehjælper, er at se hende lidt mere end de kan med nuværende budgetter, der som sagt bliver strammet op under den nuværende regering og støttepartiet Dansk Folkeparti.

Derfor er selve tanken om at give dem fri rigtig. Det vil vi gerne støtte. Vi tror, der er en meget stor ressource gemt, hvis det i højere grad lykkes at lade mennesker have den frihed, men det forudsætter også, at der er ressourcer til at udnytte den frihed.

Vi er også enige i den betragtning i beslutningsforslaget, at hele hurlumhejet om private leverandører har medført et bureaukrati formentlig uden sidestykke i dansk socialpolitisk historie – nej, det er måske overdrevet, grundtakstmodellen tangerer det formentlig også. Men i hvert fald som de to største hit blandt eksempler på, hvordan man for alvor etablerer bureaukrati, kommer henholdsvis frit valg af leverandør og grundtakstmodel ind.

Egentlig er det ærgerligt, at et område bliver bureaukratiseret i det omfang, vi ser her ud fra et ideologisk skoleridt, der hedder, at det vil de

ældre nok gerne. Det er der intet, der tyder på. Alle de undersøgelser, vi har set, siger, at de ældre faktisk gerne vil se den hjemmehjælper, de allerede har, lidt mere, fordi de synes, problemet er mangel på tid.

Vi synes også, at hele afsnittet om forebyggelse er godt. Det, man kan se i en periode, hvor regeringen strammer op om den kommunale økonomi så voldsomt, som det sker i de her år, er, at mange af de ting, der har langtidsvirkning, nemlig forebyggelse, genoptræning er de ting, der bliver sparet væk i kommunerne, mens der til de nødvendige ting, de ting, man ikke kan slippe uden om at løse, ikke er så meget frihed, fordi de ældre skal have hjælpen dér, som de skal.

Men det er kortsigtet. Jeg er helt sikker på, at vi vender tilbage med en regning senere, og derfor er vi også enige i, at beslutningsforslaget så kraftigt fokuserer på forebyggelse, der forekommer at være et glemt ord for den nuværende regering, og forebyggelse netop med genoptræning som det centrale.

Jeg skal derfor runde af med at sige, som tidligere den socialdemokratiske ordfører nævnte, at det faktisk er meget idé i at parre det forslag, vi fremsatte, og det forslag, der ligger her. Det tror vi der kommer noget godt ud af, og det gør vi gerne, når et valg formentlig betyder, at vi kan få lov til at virkeliggøre nogle af tankerne, vi har på ældreområdet.

Så synes jeg, at der er et flot afsluttende afsnit. Det drejer sig om rekruttering og fastholdelse via arbejdsglæde og faglig stolthed. Jeg vil bare minde om, at faglig stolthed, når man arbejder på ældreområdet, også har noget at gøre med en fornemmelse af, at når man forlader den ældre, man har været på besøg hos, forlader man så også vedkommende trygt i forvisning om, at man nåede de ting, der nu var nødvendige, at man havde den fornødne tid også til at holde i hånd, til at snakke og til alle de ting, der ikke kan beskrives i den meget mekaniske opbygning af ældreplejen, som den nuværende regering desværre fremmer.

Og så helt til slut bare det: Den nyeste undersøgelse, der er lavet på området, er ikke en god karakterbog for regeringen. Tværtimod. Der bliver stadig mindre frihed. Der bliver stadig mere standardisering. Der bliver stadig mere regelstyring.

Derfor støtter vi forslaget om i højere grad at give de ansatte og de ældre fri.

Den fg. formand (Grete Schødts):

Fru Margrethe Vestager i ordførerrækken.

Kl. 19.20

Margrethe Vestager (RV):

Det Radikale Venstre synes, at noget af det mest bemærkelsesværdige og interessante ved beslutningsforslaget er den helt grundlæggende værdimæssige forandring, der ligger i synet på hele vores ældrepleje. Den grundlæggende værdi, at man er menneske *hele* livet og aldrig hverken kan eller må reduceres til noget, der er genstand for pleje eller på anden måde gøres til genstand for andres mere eller mindre aktive handlinger, at man derimod er et menneske, som kan handle i forhold til andre, at man har et eget livsperspektiv, og at det livsperspektiv, uanset hvordan det så måtte være, selvfølgelig bør eksistere i sin egen ret.

Når det er sagt, så oplever vi alligevel, at der er en snert af det, man kunne kalde borgerens bog over det, altså fortsættelsen eller den sene version af barnets bog, hvor udviklingsmål kan sættes op, og fremskridt kan registreres med eller uden karaktergivning. Det tror jeg er en fejlslæning af forslaget, men man kan godt få den fornemmelse.

Det, jeg håber er den rigtige læsning af forslaget, er en læsning, som gør, at de mange ting, der foregår rundt omkring i kommunerne, sættes ind i en sammenhæng, at man i højere grad tager udgangspunkt i de mange, gode medarbejdere, der er i ældreplejen i dag, at de har brug for anerkendelse af deres arbejde, at de har brug for tillid til, at de vil udføre deres arbejde til de ældres tilfredshed, og at de vil sørge for, at det arbejde, som skal gøres, bliver gjort, også uden central regulering.

Og det er jo medarbejdere, som for manges vedkommende trods regulering, trods reorganisering, trods det ene lag af kontrolforanstaltninger efter det andet, faktisk har holdt ved, har ganske, ganske lang anciennitet, og som, uanset hvad de får af vide, der er til deres eget bedste, bliver ved med at gøre en indsats for de ældre, som er deres.

Forebyggelse og livsmuligheder hænger selvfølgelig sammen. Men jeg tror, det er for snævert kun at se det i relation til hjemmeplejen, for de livsmuligheder, vi giver de mennesker i vores samfund, der ikke længere er aktive på arbejdsmarkedet, er mange og skulle meget nødtigt være afhængig af, om man får hjemmehjælp eller ej.

Det gælder f.eks. fortsat at kunne tilegne sig viden via Folkeuniversitetet, via folkeoplysningen, via foredragsrækker og på andre måder. Områder, som den nuværende regering desværre ser ud til at have som et af de områder, man gerne vil underminere, hvor brugerbetalingen stiger, og hvor de faktiske muligheder for at udbyde kurser og foredrag bliver stadig sværere.

Det er den dimension, der ligger i det frivillige arbejde. Aldrig nogen sinde som noget, der kan træde i stedet for den offentlige forpligtelse, men f.eks. som lokale chartre for samspillet mellem frivillige og det offentlige, som f.eks. Kontaktudvalget for det frivillige arbejde har advokeret kraftigt for, og som de har givet redskaber til ved at stille nogle af de spørgsmål, man bliver nødt til at arbejde med, når man vil gøre det ganske klart, hvad relationen er til hinanden. Når man ser på genoptræningen, sådan som den også foregår i sundhedssammenhæng, er der også en klar relevans til vores hjemmepleje. Derfor synes vi, der er mange gode takter i det.

Men det, som i bund og grund er det afgørende, er, at en reform af ældreplejen må tage udgangspunkt i, at vi grundlæggende har brug for, at kommunerne tager ansvar for at sikre arbejdsvilkår og hjælpevilkår på en helt anden måde end den måde, det gøres på i dag.

Samtidig må det siges, at det er det civile samfund, det er det at være ven, nabo, frivillig hjælper, der kan afbøde ensomhed og afhjælpe begyndende ensomhedsfølelse.

Det, som er vigtigt, og som også er blevet bemærket af SF, er rekrutteringen, at vi kan blive ved med at rekruttere mennesker, som faktisk vil gøre det til deres livsopgave at være i hjemmeplejen. Og der må man sige, at regeringen lægger sten i vejen med det SOSU-forslag, som er blevet varslet, der vil reducere uddannelsen og sende det meget klare signal, at det ikke er her, vi forventer, at de bedste uddanner sig.

Samlet set sætter vi meget stor pris på den værdimæssige tilgang, der er til det, men sådan som det er oplyst for indeværende, kan vi ikke støtte forslaget.

Line Barfod (EL):

Enhedslisten støtter intentionerne i forslaget. Vi synes, at det er rigtig godt, at Socialdemokratiet nu lægger op til et opgør med det minuttyranni, man selv gik i gang med under den socialdemokratisk-radikale regeringsperiode. Det tegner godt for, at vi efter et valg, når der er et nyt flertal, kan få afskaffet minuttyranniet.

Vi synes også, det er godt, at vi får fastslået i forslaget her, at det at blive gammel ikke er det samme som, at man ikke kan mere, at man ophører med at være menneske og borger, men i stedet reduceres til bare at være en, som nogen skal tage sig af. Det synes vi er vældig godt at man lægger op til at vi får en større debat om.

Hvad der også fremgår af forslaget, og hvad vi også har haft nogen debat om, nemlig de ansattes forhold, er også utrolig vigtigt. Det er vigtigt, at vi får ændret forholdene, så hjemmehjælperne har mulighed for at føle en faglig stolthed over det kæmpe arbejde, de i dag gør på trods af de elendige forhold, de bliver budt mange steder.

Kl. 19.25

Der havde vi jo gerne set, at man gik i gang med at ansætte langt flere, så der blev flere hæn- der til at tage sig af de ældre, der har brug for det, og som kunne give det overskud i hverdagen til at yde den omsorg, som en del hjemmehjælperne i dag faktisk tager fra deres fritid, fordi de ikke kan holde ud ikke at give omsorgen.

Vi mener, at det er utrolig vigtigt, at vi også gør noget for at forhindre den store nedslidning, der er på grund af dårligt arbejdsmiljø, fordi alt for få skal klare alt for mange opgaver. Det mener vi man skulle have brugt nogle penge på i stedet for regeringens panikpakke med forbrugsfest til de rigeste. Der ville være gode muligheder for at få en masse i arbejde på det her område.

Noget af det, vi ikke er helt så glade for i forslaget, er spørgsmålet om udviklingsmål, hvis det sættes op som et mål for den enkelte. Der har vi nogle betænkeligheder med hensyn til, hvad der egentlig ligger i det, og fordi man skal have noget praktisk hjælp til at gøre rent eller andet, er det jo ikke sikkert, at man har behov for at gå ind i en hel udviklingsplan.

Derimod synes vi, det kan være utrolig vigtigt, at man i den enkelte kommune, det enkelte lokalområde, det enkelte hjemmehjælperteam opsætter nogle udviklingsmål for, hvad de gerne vil med deres arbejde. Man kunne f.eks. sige, at vi har det mål, at der højest må komme fire hjemmehjælperne i den enkelte ældres hjem i løbet af 1 år, og hvordan tilrettelægges vi ferie, hvordan tilrettelægges vi, at der er vikarer ved sygdom osv., så vi når det mål?

På samme måde som nogle sygehusafdelinger er gået ind og har sagt, at man skal have en kendt læge, man skal have den samme sygeplejerske under hele forløbet, så må det også være

muligt at opstille den type mål og organisere arbejdet blandt hjemmehjælperne, så det kan lade sig gøre.

Med det har jeg også sagt, at vi mener, at der er behov for, at man lokalt ser langt mere på, hvordan vores samfund er indrettet, hvad vi kan gøre for at give bedre mulighed for, at de ældre deltager i samfundet, ikke er isoleret i deres lejligheder eller på plejehjemmet.

Vi fremsætter i denne her uge et forslag om lokalråd, som skal give mulighed for, at man lokalt diskuterer, hvad man vil. Det kunne f.eks. være, at man diskuterede, hvordan plejehjem og børnehaver kan arbejde mere sammen. Hvordan kan ældrecenteret og skolen arbejde sammen? Hvordan kan man have glæde af hinanden? Kan man spise sammen, kan man lave noget mad sammen? Kunne man måske forestille sig, at i nogle lokalområder kunne de ældre være med til at dyrke maden?

Der er masser af muligheder, hvis man ikke som regeringen er optaget af, at visionerne på det her område kun handler om supermarkedsmodeller, hvor man skal vælge mellem den ene og den anden leverandør, men at man faktisk ser på, hvordan samfundet er indrettet. Hvad er det for nogle ressourcer, disse mennesker har? Masser af ældre har utrolig mange ressourcer, de har en enorm viden og erfaring. Mange af dem er fyldt med kreativitet og overskud, som det kunne være godt at bruge i samfundet. I stedet for at vi siger, at nu er de gået på pension, og så skal de slet ikke bidrage længere, så lad os give dem muligheden for, at de ressourcer kan bruges på mange forskellige områder.

Lad os give langt mere frihed til, at man kan indrette tingene på tværs af alle de kasser, vi i dag har inddelt samfundet i, og lad os gøre Venstres ordfører, hr. Flemming Oppfeldts, ord til skamme. Jeg må indrømme, at jeg var noget chokeret over, at Venstres ordfører kunne finde på at sige, at kommunal hjemmepleje er grå og trist. Jeg håber ikke, at det budskab breder sig. Jeg håber ikke, at det er udtryk for regeringens opfattelse af de mange mennesker, der gør et kæmpe arbejde.

Jeg synes hellere, vi skulle give et ordentligt skulderklap til de mange, der laver et godt stykke arbejde og give dem frihed til, at der kan komme endnu mere fest og farver ind, end der er i dag, og at endnu flere kan få lov at deltage.

Et udviklingsmål for en enhed kunne jo f.eks. være, at alle de ældre, som den enhed tager sig af, skal deltage i en rigtig god byfest om et halvt

år, og de ældre skal selv være med til at arrangere den. Eller der kunne være andre sjove ting, hvis vi giver den frihed og den smule midler, der skal til for at kunne lave den type aktiviteter. Så tror jeg virkelig, vi kunne få en langt bedre ældrepleje, end vi har i dag.

Tove Videbæk (KD):

Ja, kommunerne klager over slunkne kasser, og hjemmehjælpere klager over at have for travlt, og mange ældre er kede af, at der kommer alt for mange forskellige hjælpere, og alle parter er faktisk utilfredse indimellem. Derfor er det naturligvis oplagt at tænke nyt.

Det her beslutningsforslag vil indføre mere omsorg eller fokus på udvikling, helbred og forebyggelse i hjemmeplejen, og det er naturligvis meget positivt. Efter Kristendemokraternes opfattelse er en væsentlig del af hjemmeplejens og hjemmehjælpens opgaver af social karakter.

Som vi ser det, skal der være plads til hele mennesket, derfor er det vigtigt, at hjemmehjælp ikke bare bliver en maskinydelse af rengøring og indkøb. Der skal være tid til samtale under de enkelte besøg i hjemmet. Der skal være mulighed for, at det samme menneske yder service i det samme hjem. Der skal med andre ord være plads til bløde værdier i ældreplejen.

Kl. 19.30

Det skal siges, at hjemmehjælpen fungerer godt i rigtig mange kommuner, men for mange steder skranter den, og mange ældre oplever, at det fra gang til gang er nye ansigter, der dukker op. Det giver utryghed, at vildt fremmede mennesker går rundt i ens stuer, men det giver også spildtid, fordi en stor del af tiden ved de besøg går med at orientere den nye hjemmehjælper om, hvad man ønsker gjort hvordan, og hvor alting befinder sig i huset.

Når det så kommer til det, som ligesom er essensen i forslaget, det, der hedder omsorg og nærhed, kan jeg simpelt hen ikke lade være med at spørge: Hvor er familien henne? Jeg kan ikke lade være. Der er ting, det er svært at lovgive om, f.eks. kan vi ikke lovgive om, at alle skal have en ven. Vi kan heller ikke lovgive om, at børn og børnebørn skal besøge deres gamle bedsteforældre. Vi kan heller ikke lovgive om, at en hjemmehjælper skal tage om gamle fru Jensen og give hende et knus. Det kan vi desværre ikke lovgive om.

Jeg vil så også sige, at jeg mener, at her må familie, venner, netværk, naboer, venner fra foreninger, som man har været med i, altså også

træde til. Det kan da ikke passe, at vi overlader det til det offentlige alene at give omsorg, knus og kram og stryge på kinden, og at det offentlige alene skal være med til at modvirke ensomhed. Det er grundlæggende familiens og de næres ansvar og privilegium, vil jeg sige.

Når det er sagt, er der rigtig mange hjemmehjælpere og sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter og -hjælpere, som helt naturligt er omsorgsfulde over for de ældre, og det gør virkelig én glad at se det. Vi kan naturligvis præcisere lovgivningen således, at de, der ikke selv tænker på det eller har det i sig, måske er mere opmærksomme på det, men det bliver altså nemt noget kunstigt.

Hensigten med det her forslag stemmer meget godt overens med den måde, som vi hos Kristendemokraterne mener at vi skal behandle vores ældre på. Der er f.eks. også elementet om at tilskynde den ældre til en daglig gåtur eller til at komme ud af sin lejlighed og se andre mennesker. Det kan lyde som noget vældig småt, en lille detalje, men for den ældre betyder det utrolig meget, for den ældres velbefindende betyder det meget. Vi ved jo også, at ældreorganisationer og andre frivillige foreninger her gør et stort stykke arbejde, og det bør vi naturligvis styrke og være med til at få udbygget.

Der er rigtig mange gode elementer i forslaget, og vi er positive over for hensigten i det, men forslaget i sin helhed kan Kristendemokraterne ikke stemme for.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Sandy Brinck.

Sandy Brinck (S):

Ønsket med det her beslutningsforslag har først og fremmest været at få debatten om hjemmehjælp til at handle om omsorg, om indholdet. Vi har jo i de senere par år diskuteret metoden i et væk. Diskussionen har rullet frem og tilbage om, hvad der nu var bedst, om der skulle stå et privat firma på personalets lønseddell eller et offentligt. Det kan vi også stadig væk diskutere. Vi synes bare, det er ærgerligt, at vi på den måde ikke får fokus på indholdet af den hjælp og støtte, der faktisk skal ydes vores ældre medborgere i hverdagen. Jeg vil godt takke kollegerne for, at det har vi så fået i dag.

Vi har ingenlunde en forestilling om, at her ligger columbusægget, at vi har fundet de vise sten, men vi synes, det er nødvendigt at diskutere

re hjemmeplejen også lovgivningsmæssigt og se, om den også i praksis løser en socialpolitisk funktion, eller om det alene kommer til at handle om praktiske gøremål, hvor selv personlig pleje kan koges ned til hoved- og halevask.

Vi synes, der er alt for lidt fokus på, at ældre borgere ikke alene kan være fysisk svækkede og have en fysisk funktionsnedsættelse, men at nogle borgere også er socialt svækkede, nemlig de mennesker, som ufrivilligt sidder alene med risiko for ensomhed og depression. Vi er i hvert fald ikke i tvivl om, at både for menneskets livskvalitet og for i øvrigt at kunne holde sig i gang og være aktiv, være selvhjulpne, betyder sociale relationer uendelig meget. Lysten til livet er afgørende for, om man også har evner til livet.

Kl. 19.35

Vi forestiller os altså ikke, at ældre skal have en professionel kommunalt ansat ven, men derimod, at hjemmeplejen kan støtte borgeren i at opsøge aktiviteter i ældrecentre, kan motivere og hjælpe til, at borgeren modtager besøg fra frivillige besøgsvenner eller motiveres og støttes til og måske også øves i gåture og frisk luft, så det slet ikke bliver så uoverkommeligt at deltage i de heldigvis rigtig mange aktiviteter, som allere-de foregår.

Vores samfund er jo på godt og ondt blevet meget mobilt, og børn og børnebørn bor ikke nødvendigvis i nærheden, så uanset gode viljer er der ofte geografiske hindringer for, at familien kommer jævnligt. Det betyder også, at ældre borgere i højere grad selv skal opsøge og selv skal skabe egne netværk, og det lykkes ikke for alle. Men det glædelige er altså, at der findes utrolig mange pensionistfællesskaber, når blot man får øje på dem og opsøger dem. Det er det, omsorgstiden skal bruges til.

Derfor foreslår vi, at vi kan visitere hjemme-hjælpen til i en periode at have den sociale opgave med borgeren. Det er en udvidelse af hjemmeplejen, det ved vi godt, og vi ved også godt, at det kan komme til at koste, men det er ikke nødvendigvis astronomiske beløb. Vi synes, det er rigtigt at diskutere det principielle og politiske, før vi lader diskussionen forpuste af økonomiske beregninger – men blot i parentes bemærket har Ældre Sagen anslået et sted mellem 100 og 200 mio. kr. De er dog til at finde, hvis vi vil.

Som overordnet ramme foreslår vi også, at synet på ældre ændres fra, at hjemmeplejen tager udgangspunkt i borgernes funktionsnedsættelse – hvad er det, fru Jensen ikke kan? – hvilket jo

ofte skæres ud i forskellige praktiske gøremål, til et fokus på det hele menneske: Hvad er målet?

Hermed ændrer vi altså også holdningen om, at ældre bare er på vej ned ad en uundgåelig sliske, hvor det kun bliver værre og værre, og over til, hvad der både er mere værdigt og mere i overensstemmelse med virkeligheden: Hvad er det, fru Jensen kan eller kan komme til at kunne? Man kan nemlig godt forebygge svækkelse, og man kan godt opøve færdigheder. Ældre skal ikke bare sidde og vente på forfald. Det er ikke værdigt og slet ikke, når vi ved, at det ikke passer.

Vi ønsker at vise større tillid til borgerne og til personalet. Vi har sammen med mange andre her i salen arbejdet målrettet for at få personalet i hjemmeplejen til i højere grad at være fagud-dannet. Det er ikke alle og enhver, der kan arbejde med pleje og omsorg over for ældre. Når den faglige kompetence nu er øget, så virker det paradoksalt, hvis vi ikke også tør vise den tillid, at de godt kan tilrettelægge deres arbejde sammen med borgeren på en fornuftig måde. Det er i dag alt for styret af kontrol og mistillid.

Det er stadig den enkeltes behov og kommunens serviceniveau, som skal være afgørende for visiteringen, men skrivebordet behøver altså ikke at følge med ud i den ældres hjem, hvis man kan sige det sådan lidt firkantet.

Jeg kan jo godt regne ud, at vi ikke har flertal for forslaget, men jeg har noteret mig, at socialministeren erkendte, at ideen om udviklingsmål er god. Det glæder mig. Ministeren havde så en række begrundelser imod det, som mest gik på at beskytte kommunerne.

Vores sigte er anderledes, for vi vil medvirke til at ændre synet på ældre til, at det er et mere positivt syn, et mere aktivt, mere livligt. Jeg håber, at socialministerens ord om, at ideen er god, gør, at vi så også i fællesskab kan øge kvaliteten og skubbe til den holdningsændring omkring det at blive gammel.

Hr. Flemming Oppfeldt var desværre derimod forarget over, at vi havde tilladt os at se på ældre som mennesker med udviklingspotentiale, hvor sygdom og svækkelse faktisk kan undgås. Det synes jeg blot understreger behovet for, at vi også her i Folketinget diskuterer indhold og værdier i ældrepolitikken generelt og i hjemmeplejen i særdeleshed.

Fru Pia Kristensen fra Dansk Folkeparti var positiv over for mange dele af forslaget, og det tyder jo på, at vi under udvalgsarbejdet kan nå hinanden, f.eks. omkring særskilt omsorgstid til

at tage hånd om ældre borgeres potentielle ensomhed, for der er for mange, der har for få kontakter uden for hjemmet.

Kl. 19.40

Fru Charlotte Dyremose hæftede sig ved, at kommunerne godt må tilbyde ældre hjælp til selvhjælp til at komme ud af ensomhed. Det er jo korrekt; det må de godt. Men det har på besynderlig vis ikke samme præcision i lovgivningen som det, at man skal have hjælp til rengøring, til praktiske gøremål. Vi er af den opfattelse, at det kan være mindst lige så, hvis ikke mere slemt for ens livskvalitet, hvis man ikke har de sociale kontakter. Igen, det er ikke et spørgsmål om at ansætte kommunale venner. Det er et spørgsmål om at have fokus på det fra personalets side og hjælpe ældre til de mange steder, hvor civilsamfundet, frivillige og familie, faktisk er og yder en god indsats.

Så vil jeg sige tak til SF og Enhedslisten for tilslutningen. Fru Line Barfod var dog lidt afsøgende over for begrebet udviklingsmål, og det synes jeg at vi skal diskutere indgående under udvalgsarbejdet. Men kort kan jeg sige, at vores tanke er, at hjemmeplejen i højere grad også har et socialpolitisk mål, for vi synes nogle gange, at de socialpolitiske mål bliver lidt væk i rengøringsmidler og skemaer. Vi tror faktisk på, at vi med udviklingsmål både kan være med til at skubbe til en holdning omkring det at blive gammel og også en holdning til det her med, at hjemmeplejen faktisk er en socialpolitisk foranstaltning og ikke en rengøringspolitisk foranstaltning.

Det Radikale Venstre pointerede det ændrede syn på ældre og alderdom, og jeg skal takke for, at fru Margrethe Vestager har læst dette helt korrekt. Jeg håber virkelig, at vi med den debat, vi har haft i dag, har taget hul på en meget vigtig ændring og nuancering af synet på ældre og på alderdom. Det hele menneske, alt det, vi har lært af høringerne om det aldrende samfund, er det på høje tid, at vi bruger til noget.

Jeg tror bestemt, at vi kan finde en fælles læsning af resten af forslaget, for sådan som jeg hørte fru Margrethe Vestager, så ligger vi ikke langt fra hinanden. Det er måske mere et spørgsmål om mine manglende evner til at formulere mig korrekt, for der er bestemt ikke tale om barnets bog overført på ældreomsorgen. Det er ikke det, der er hensigten.

Jeg har allerede i mine kommentarer til fru Line Barfods indlæg sagt lidt om, hvad der ligger bag ønsket om udviklingsmål, men jeg sy-

nes, at vi i en god debat kan nå frem til, at det ændrede syn på aldring og ældre medborgere også kan have en plads i lovgivningen.

Kristendemokraterne fremhævede naturligt og meget rigtigt familien. Var der noget, jeg kunne ønske mig, så var det, at alle ældre havde familien meget tæt på, og at der var alt det gode, som fru Tove Videbæk påpeger. Det er der heldigvis i mange, mange hjem, i mange familier er det sådan. Men der er også nogle steder, hvor det ikke er sådan, og der er det blot, at vi siger, at der har vi fra samfundets side en pligt til også at være med til at hjælpe folk videre i livet. De skal ikke bare sidde og vente på, at livet går på hæld. Der er faktisk masser af gode oplevelser derude, som man kan deltage i. Men også fru Tove Videbæk skal have tak for en positiv tilgang til beslutningsforslaget.

Vi ser frem til udvalgsarbejdet, som jeg tror bliver utrolig spændende, hvis vi vil det.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

19) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 125:

Forslag til folketingsbeslutning om begrænsning af den stigende økonomiske ulighed i alderdommen.

Af Villy Søvnald (SF) m.fl.
(Fremsat 17/2 2004).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Henriette Kjær):

Forslagsstillerne vil gerne ændre på reguleringen af folkepensionen, og det skal ske ved, at